

DEMOKRASİ NEDİR?

Demokrasi, halkın kendi kendini yönetme şeklidir. Demokratik yönetimlerde ülkeyi yönetecek kişiler halk tarafından seçimle belirlenir. Demokrasi, insanların hak ve özgürlüklerini koruyan bir yönetim anlayışıdır.

Demokraside yönetim tek bir kişinin elinde değildir. Halkın görüşleri önemlidir ve insanlar yönetime katılabilir. Demokrasi sayesinde toplumda adalet, eşitlik ve özgürlük sağlanır.

DEMOKRASİNİN TEMEL ÖZELLİKLERİ

Halk yönetime katılır
Seçimler yapılır
İnsan haklarına saygı gösterilir
Hukukun üstünlüğü vardır
Eşitlik ve özgürlük korunur
Farklı görüşlere saygı duyulur

YÖNETİMİN KARAR ALMA SÜRECİ

Demokratik ülkelerde kararlar rastgele alınmaz. Karar alma süreci belirli aşamalardan oluşur.

Karar Alma Sürecinin Aşamaları

1- Sorunun Belirlenmesi

Toplumda çözülmesi gereken bir problem ortaya çıkar.

2- Çözüm Önerileri Hazırlama

Sorunu çözmek için farklı fikirler geliştirilir.

3- Karar Verme

En uygun çözüm seçilir.

4- Kararın Uygulanması

Alınan karar uygulanmaya başlanır.

5- Sonuçların Değerlendirilmesi

Kararın işe yarayıp yaramadığı incelenir.

6- Gerekirse Yeni Çözüm Bulma

Sorun devam ederse farklı yöntemler uygulanır.

KARAR ALMA SÜRECİNİ ETKİLEYEN UNSURLAR

* Siyasi Partiler

- Ülke yönetiminde görev almak isteyen kuruluşlardır.
- Halkın sorunlarına çözüm üretmeye çalışırlar.
- Seçimlere katılırlar.

* Sivil Toplum Kuruluşları (STK)

- Gönüllü olarak kurulan kuruluşlardır.
- Devletten bağımsızdır.
- Eğitim, çevre ve sağlık alanlarında çalışmalar yaparlar.
- Toplumun gelişmesine katkı sağlarlar.

* Kamuoyu

- Halkın bir konu hakkında oluşturduğu ortak düşüncedir.
- Yönetimler karar alırken kamuoyunu dikkate alır.

* Medya

- Gazete, televizyon ve internet gibi iletişim araçlarıdır.
- Halkın doğru bilgi almasını sağlar.
- Toplumun bilinçlenmesine yardımcı olur.

DEMOKRASİ İLE İLGİLİ TEMEL KAVRAMLAR

-Çoğulculuk

Toplumda farklı düşüncelerin bulunması ve bunlara saygı duyulmasıdır.

-- Millî Egemenlik

Ülke yönetiminin millete ait olmasıdır.

-- Hukukun Üstünlüğü

Herkesin kanunlara uymak zorunda olmasıdır.

- Eşitlik

Herkesin haklar bakımından eşit olmasıdır.

-- Özgürlük

İnsanların başkalarına zarar vermeden istediklerini yapabilmesidir.

- Katılım

Vatandaşların yönetim ve karar süreçlerine katılmasıdır.

MİLLÎ BAYRAMLAR VE DEMOKRASİ

Türkiye’de demokrasinin gelişmesinde millî bayramların önemli yeri vardır.

23 Nisan

Türkiye Büyük Millet Meclisi açılmıştır. Halk yönetime katılmıştır.

19 Mayıs

Kurtuluş Savaşı başlamıştır.

29 Ekim

Cumhuriyet ilan edilmiştir.

30 Ağustos

Türkiye bağımsızlığını kazanmıştır.

TEMEL HAK VE SORUMLULUKLAR

İnsanlar toplum içinde yaşadığı için hem haklara hem sorumluluklara sahiptir.

Temel Hak Nedir?

İnsanların doğuştan sahip olduğu ve yasalarla korunan özgürlüklerdir.

Türkiye’de temel haklar Anayasa ile korunur.

ANAYASADA YER ALAN TEMEL HAKLAR

Yaşama Hakkı

Her insanın yaşama hakkı vardır.

* Düşünce Özgürlüğü

İnsanlar düşüncelerini özgürce ifade edebilir.

** Özel Hayatın Gizliliği

Kişilerin özel yaşamına saygı gösterilmelidir.

* Din ve Vicdan Özgürlüğü

Herkes istediği dine inanabilir.

* Eğitim Hakkı

Herkes eğitim alma hakkına sahiptir.

* Sağlıklı Çevrede Yaşama Hakkı

İnsanlar temiz çevrede yaşama hakkına sahiptir.

VATANDAŞLIK SORUMLULUKLARI

Haklarımız olduğu gibi sorumluluklarımız da vardır.

Vatandaşlık Görevleri

- Kanunlara uymak
- Vergi vermek
- Oy kullanmak
- Vatan hizmeti yapmak
- Çevreyi korumak
- Kamu mallarını korumak

HAK VE SORUMLULUK İLİŞKİSİ

Hak ve sorumluluk birbirine bağlıdır.

- Haklarımızı kullanırken:

- Başkalarının haklarına saygı göstermeliyiz
- Topluma zarar vermemeliyiz

DİLEKÇE HAKKI

Vatandaşların devlet kurumlarına yazılı başvuru yapma hakkıdır.

Bu hak sayesinde:

- Şikâyet yapılabilir
- Öneri sunulabilir
- Talepte bulunulabilir

DİJİTALLEŞME VE VATANDAŞLIK

Teknolojinin gelişmesi dijital vatandaşlık kavramını ortaya çıkarmıştır.

Dijital Vatandaşlık Nedir?

İnterneti bilinçli, güvenli ve kurallara uygun kullanan kişilere dijital vatandaş denir.

* Dijitalleşmenin Sağladığı Kolaylıklar

* Eğitim

- Uzaktan eğitim yapılabilir
- Ders içeriklerine internetten ulaşılabilir

* Sağlık

- Hastane randevusu alınabilir
- Tahlil sonuçları öğrenilebilir

* Çalışma

- Evden çalışma imkânı oluşmuştur

* Devlet Hizmetleri

- Resmî işlemler internetten yapılabilir

** Dijitalleşmenin Oluşturduğu Sorunlar

* Kişisel Veri Güvenliği

Kişisel bilgiler kötü niyetli kişiler tarafından ele geçirilebilir.

* Teknoloji Bağımlılığı

Dijital cihazların aşırı kullanılmasıdır.

* Siber Zorbalık

İnternet ortamında insanlara hakaret edilmesi veya tehdit edilmesidir.

- Siber zorbalık yaşarsanız:

- Ailenizden veya öğretmeninizden yardım alın
- Zorba kişiyi engelleyin

DİJİTAL DEVLET PLATFORMLARI

e-Devlet → Resmî işlemler yapılır
CİMER → Şikâyet ve öneri yapılır
E-Okul → Öğrenci bilgileri görülür
EBA → Eğitim içerikleri bulunur
e-Nabız → Sağlık bilgileri yer alır

DEMOKRATİK AİLE VE TOPLUM

Demokratik toplumlarda:

Herkes düşüncesini söyleyebilir
Kararlar birlikte alınır
Sevgi ve saygı vardır
Dayanışma önemlidir

BU KONUNUN ÖNEMİ

Demokrasi ve vatandaşlık bilinci:

Toplumsal düzeni sağlar
İnsan haklarını korur
Adalet ve eşitliği güçlendirir
Toplumda huzur oluşturur